

רע"פ 8458/18 - יונתן שטרר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 8458/18

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: יונתן שטרר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בתיק עפ"ג 50721-06-18 מיום 23.10.2018 שניתן על ידי כב' סג"נ י' צלקובניק וכב' השופטים י' עדן וג' שלו

בשם המבקש: עו"ד ש' פצ'בסקי
בשם המשיבה: עו"ד ע' ציון

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' סגן הנשיאה י' צלקובניק, והשופטים י' עדן וג' שלו) בעפ"ג 50721-06-18 מיום 23.10.2018 בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על ההחלטה שלא להורות על אי-הרשעתו בגדרי גזר דינו של בית משפט השלום ברמלה (כב' השופט י' עטר) בת"פ 7831-08-16 מיום 9.5.2018.

1. ביום 2.8.2016 הוגש נגד המבקש כתב אישום. ביום 25.10.2017 במסגרת הסדר טיעון תוקן כתב האישום והמבקש הודה והורשע בביצוע עבירות של גידול סם מסוכן לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה) והחזקת סם מסוכן לצריכה עצמית לפי סעיף 7 לפקודה. על פי כתב האישום המתוקן, המבקש גידל שני שתילי קנבוס במשקל של 248.4 גרם לצריכתו העצמית בתוך מקרר במרפסת ביתו בעזרת שני גופי תאורה וצינורות מים שחוברו למתקן עליו גדלו השתילים. כמו כן, המבקש החזיק סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 1.3

עמוד 1

גרם בשקית בחדר השינה שלו, ו-1.06 גרם של סם מסוכן מסוג קנבוס בתיקו. בגין האמור הטיל בית משפט השלום על המבקש מספר עונשים, הכוללים עונשי מאסר מותנים, קנס בסך 2,500 ש"ח ו-140 שעות של"צ.

2. בגדרי גזר הדין נדונה ונדחתה עתירתו של המבקש לביטול ההרשעה. בית משפט השלום ציין כי הימנעות מהרשעה היא חריג ולא הכלל, וכי על פי ההלכה הנוהגת על העותר לאי-הרשעה מוטלת החובה להצביע כי הרשעתו תביא לפגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו ולתמוך טענותיו בראיות. במקרה דנן, ציין בית משפט השלום כי המבקש התקבל ללימודי תואר שני והפסיק את הלימודים מיוזמתו האישית וקבע כי לא הוכחה כל פגיעה מוחשית וקונקרטיה בהמשך לימודיו, בעבודתו הנוכחית או בתעסוקה עתידית קונקרטיה.

3. ערעור שהגיש המבקש על ההחלטה להותיר את הרשעתו על כנה נדחה. בית המשפט המחוזי ציין כי מדובר בגידול סם לצריכה עצמית במשקל משמעותי, תוך שימוש לציוד לצורך כך, והוסיף כי אמנם יש להבחין בין גידול לשם שימוש עצמי לבין גידול שלא לשם שימוש עצמי, אך נתונים אלו נשקלו בגדרי גזר הדין והביאו להקלה רבה בעונשו של המבקש וכי האינטרס הציבורי מקים צורך בהותרת ההרשעה על כנה. משכך, קבע בית המשפט המחוזי כי גם לו הייתה מוכחת פגיעה בשיקום או בתעסוקה של המבקש, ספק אם לאור טיב העבירה ומהותה היה ראוי להורות על ביטול ההרשעה, עניין השמור לחריג שבחריגים.

4. בגדרי הבקשה שלפניי שב המבקש ועותר לביטול הרשעתו. לטענתו, עיוות הדין והפגיעה הקשה בתחושת הצדק בעניינו מצדיקים את ביטול ההרשעה. המבקש מפנה למסמך "הנחיות ראש חטיבת התביעות, מדיניות העמדה לדין בעבירה של גידול סם מסוכן", מיום 11.7.2017 (להלן: הנחיות התביעה). לטענתו, טענה שהעלה לראשונה במסגרת הטיעונים לעונש בבית משפט השלום, על פי הנחיות התביעה, בהתאם לתשתית העובדתית שבכתב האישום המתוקן, היה מקום להעמידו לדין בעבירה של החזקה לצריכה עצמית בלבד, ולא בעבירה של גידול סם מסוכן. בהמשך לכך טוען המבקש כי אף במקרים בהם גודלו סמים בכמויות גדולות יותר הוחלט לבטל את ההרשעה. עוד טוען המבקש כי יש לנקוט בגישה מקלה בכל הנוגע להוכחת נזק קונקרטי לשם ביטול הרשעה ככל שמדובר בנאשמים צעירים שעתיים התעסוקתי עוד לא מגובש.

5. המשיבה סבורה כי יש לדחות את הבקשה כיוון שאינה עומדת באמות המידה לשם מתן רשות ערעור. לטענתה, טענות המבקש נדונו בהרחבה ונדחו בידי הערכאות דלמטה. בנוגע להנחיות התביעה, המשיבה מציינת כי אלו נכנסו לתוקף רק לאחר הגשת כתב האישום המקורי נגד המבקש וכי המבקש בחר להעלות טענותיו לסטייה מהנחיות התביעה רק חודשים רבים לאחר החתימה על הסדר הטיעון בעת הטיעונים לעונש, ומכל מקום לא טען נגד הסדר הטיעון או ביקש לבטלו. המשיבה מוסיפה כי המבקש אינו עומד בתנאים שנקבעו לשם הימנעות מהרשעה וכי טענות אלו בכל מקרה אינן מצדיקות מתן רשות ערעור.

6. לאחר עיון בבקשה ובתגובת המשיבה, אני סבור כי דין הבקשה להידחות. זכותו של נאשם היא כי עניינו ידון בפני שתי ערכאות ואילו רשות ערעור תינתן רק במקרים חריגים בהם עולה שאלה בעלת חשיבות ציבורית או כללית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לב(3) 123 (1982)), או במקרים יוצאי דופן בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 5066/09 אוחיון נ' מדינת ישראל (22.4.2010); רע"פ 8215/16 יצחק נ' מדינת ישראל (29.3.2017)).

7. בעניין שלפניי מבוקש להורות על אי-הרשעתו של המבקש. כפי שעמדתי לא אחת, התנאים להימנעות מהרשעה הותוו בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל פ"ד נב(3) 337 (1997)(להלן: הלכת כתב) ויישומם הקונקרטי בנסיבות המקרה אינם מקימים עילה למתן רשות ערעור (ראו, למשל, רע"פ 5261/18 דוידוף נ' מדינת ישראל (12.7.2018); רע"פ 5018/18 בזגלו נ' מדינת ישראל (21.10.2018)). אשר לטענת המבקש לעיוות דין ופגיעה בתחושת הצדק, די בעיון בפסיקה לעיל כדי להיווכח כי עניינו של המבקש איננו יחיד במינו. מכל מקום, הימנעות מהרשעה נבחנת לגופו של המקרה הקונקרטי ובענייננו, ועל כך לא חולק המבקש, לא הוכחה בראיות פגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו, המהווה תנאי לאי-הרשעה. מטעמים אלו, עניינו של המבקש אינו נמצא בגדר המקרים החריגים המצדיקים מתן רשות ערעור.

8. אשר לטענת המבקש בנוגע להנחיות התביעה אעיר, כי אלו פורסמו לאחר שהוגש כתב האישום המקורי נגד המבקש ומספר חודשים לפני שהודה המבקש בכתב האישום המתוקן. כפי שציין בית המשפט המחוזי, אילו סבר המבקש כי אין להעמידו לדין בגין העבירות שיוחסו לו, היה יכול להעלות טענותיו בטרם מסר את הודאתו בכתב האישום המתוקן. זאת ועוד, בסעיף 7 להנחיות היועץ המשפטי לממשלה ("מדיניות התביעה - סמים: אחזקה ושימוש לצריכה עצמית" הנחיות היועץ המשפטי לממשלה 4.1105 (התשנ"ז)) מצוין כך:

"העובדה שמדובר בכתב אישום ראשון בעבירה של אחזקה או שימוש עצמי ב'סמים קלים' (מסוג מריחואנה או חשיש) אין בה, כשלעצמה, כדי למנוע הגשת כתב אישום או פתיחה בחקירה. מדיניות אחרת, של אי-חקירה וסגירת תיקים כאלה באופן אוטומטי, בשל העדר עניין לציבור, עלולה היתה לפגוע קשות בגורם ההתרעה ולגרום להתפשטות הצריכה של סמים."

בשים לב להנחיה זו, ובהתחשב בכך שהמבקש גידל כמות סם שאינה מבוטלת, ובכך שכתב האישום המקורי כלל גם סעיף אישום חמור יותר, בעבירה של החזקה שלא לשימוש עצמי, אשר נמחק מכתב האישום המתוקן במסגרת הסכמות הצדדים בהסדר הטיעון, לא מצאתי כי נפל פגם בהליך שהתקיים בעניינו של המבקש.

9. סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ח באדר ב' התשע"ט (4.4.2019).

שׁוֹפֵט